

OZVENA Z BOBROVCA

Číslo 4

JÚL, AUGUST 2004

Ročník: VIII

Z obsahu:

- Zo zasadnutia obecného zastupiteľstva • Osobnosti našej obce • Blahoželáme O mesiacoch • Prázdninová súťaž • Chceme byť užitoční Všeobecne záväzné nariadenia • Budúcnosť je v nás • Zakladáme kompost • Školníkova diera

Kým človek žije

Kým človek žije neraz stroskotá,
blúdi a stráca sa, často bezradný je,
a predsa, predsa v mene života
o svoje krajšie zajtrajšky sa bije.

Kolkokrát dymilo sa z pištoľí,
kolkokrát hlavne čierne zrno siали,
a predsa chodí oráč po poli
a teplé lôžka klasom stelie z jari.

(Július Lenko, úryvok)

Prihodné slová k 60. výročiu Slovenského národného povstania. Naši najstarší spoluobčania si pamätajú na túto udalosť.

Mladšími to pripomínajú pomníky a pamätníky padlým, ktorí nemohli zavŕšiť svoj život tak ako my dnes.

Zo zasadnutia obecného zastupiteľstva

Zasadnutie OZ sa uskutočnilo 15. júla 2004. V úvode starosta obce privítal Ing. Vladimíra Fajčíka, ktorý informoval občanov a poslancov o spracovanom generelu Liptova zameranom na cestovný ruch celého regiónu - okresu, kde by bolo možné získať finančné prostriedky cestou Európskej únie. Taktiež informoval o Operačnom programe „Základná infraštruktúra“, kde sa pravdepodobne v septembri 2004 vyhlási nové Opatrenie 3. 4. „Renovácia a rozvoj obcí a zachovanie dedičstva vidieka“ - vypracovanie štúdií a analýz, prípravu plánov rozvoja obcí a obnovu kultúrnych tradícii, rekonštrukcia a modernizácia budov, stavieb a objektov kultúrneho významu, výstavba turistických trás, rekonštrukcia a modernizácia objektov zvyšujúcich návštěvnosť regiónu, rekonštrukcia miestnych ciest a mostov, vodovodných a kanalizačných potrubí, obnova kultúrnych tradícii.

Naša obec v spolupráci s obcami Trstené, Jalovec, Pavlova Ves, Lipt. Beňarovce, Bobrovček spracovala „Gratovú schému miestneho a regionálneho rozvoja“. Strategické rozvojové dokumenty mikroregiónu, ktoré boli zamerané na podporu - rozvoj cestovného ruchu, agroturistiky, podporu malého a stredného podnikania, spojenie jednotlivých obcí cyklotrasou s aquaparkom a celkového ekonomickeho rozvoja regiónu. Projekt bol odoslaný a zaregistrovaný na Ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja. Uvedené obce založili Občianske združenie obcí, právnických a fyzických osôb, pod názvom LIPTÓVSKÉ HOLE - BABKY, ktorých poslaním je presadzovať a podporovať uvedené aktivity.

Starosta d'alej informoval o možnosti priopomienkovania cestovného poriadku SAD do 31. 8. 2004, poškodených verejných majetku - dopravných značiek,

reklamných tabúľ, kontajnerov, verejnej zelene a vyzval občanov o spoluprácu pri odhalovaní vinníkov; o možnosti umiestnenia mikrovlnnej antény na prenos internetu a následne pripojenia pre občanov; o práchach na verejných priestranstvách realizovaných občanmi evidovanými na úrade práce, ukončenie prác a odovzdanie šácht na reguláciu tlakov na verejném vodovode, oprave komunikácie Jalovecký most - Vápenica, miestnych komunikácií, kde sa v oprávach bude pokračovať.

Poslanci obecného zastupiteľstva schváliili VZN o miestnych poplatkoch, VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi, VZN, ktorým sa určuje školský obvod pre ZŠ v Bobrovci.

- starosta obce -

OSOBNOSTI NAŠEJ OBCE

Mária Tholtová

V Bobrovci bol v roku 1899 notárom Martin Trizna a v tomto roku sa im s manželkou Máriou 19. marca narodila dcéra, ktorej tiež dali meno Mária. Nadané dievčatko po vychodení Ľudovej školy v Bobrovci, úspešne zvládlo učenie aj na Meštianskej škole v Liptovskom sv. Mikuláši. Nakoľko túžila byť učiteľkou, musela odísť d'aleko z domu, do Učiteľského ústavu v Šoprony (Maďarsko), vo vtedajšom Rakúsko – Uhorsku.

Devätnásťročná mladá učiteľka dostala svoje prvé učiteľské miesto v Liptovskom Mikuláši. Učila tu len krátko. Dôvodom bola svadba. Do Bobrova prišiel mladý obvodný notár Rudolf Tholt pochádzajúci z Liptovskej Štiavnice a tak sa roku 1919 vydala. Jej druhým učiteľským pôsobiskom sa stal rodny Bobrovecky. Tu učila až do odchodu na dôchodok, viac ako 40 rokov. S manželom vychovali tri deti. Najstaršia Anna išla v šlapajách matky a tiež sa stala učiteľkou. Na tie časy si rada zaspomína:

„Ako celkom malá si pamätám, že sme sa stáhovali do notárskeho trojizbového bytu v Obecnom dome, kde boli aj kancelarie notára a richtára. Tu sme bývali do roku 1941. V tomto roku v marci, zomrel môj otec, štyridsaťosemročný. Mama, vdova si zobrala v Mikuláši v banke pôžičku a staviteľ Homolka nám postavil dom. V tom istom roku koncom októbra sme sa už doňho stáhovali. V bobroveckej škole som učila aj ja a pomáhalam matke splatiť pôžičku. Učila som tu necelych päť rokov a za tú dobu sme ju splatili.“

Potom sa najstaršia dcéra pani učiteľky vydala za MUDr. Moyšu a odišla do Bratislavu. Tu študovali

medicinu aj jej dvaja mladší súrodenci – sestra Edita a brat Rudolf. Oba ja z platu pani učiteľky, starostlivej matky.

Cheela som sa dozvedieť niečo viac z jej života a pani Moyšová ochotne rozprávala:

„Moja mama mala veľmi pekný hlas a tiež hrala na klavíri. Naučila deti spievať veľmi veľa pesničiek. Vystupovala s nimi na všetkých slávnostiach významných dní. Spievala aj v kostole. Svojich žiakov viedla pri každej procesii a spievala spolu s nimi. Aj náš otec bol veľmi spoločenský človek. Preložil z maďarčiny niekoľko divadelných hier a nacvičil ich s bobroveckými ochotníkmi.“

Do nášho nového domu nám cez vojnu pridelili evakuantov. Manželský páru, vráj učitelia. Až neskôr sme sa dozvedeli, že to bol MUDr. Blúm s manželkou. Moja matka rada pomohla a poradila. Zomrela 8. decembra 1981 v požehnanom veku osemdesiatdva rokov“.

Osemnásť rokov som bola susedou pani učiteľky, to už bola na dôchodku. Obdivovala som jej húževnatosť, životný štýl. Veľa čítala, pravidelne počúvala rádio, starala sa o veľkú záhradu, zavárala, piekla a s radosťou čakávala svojich vnukov na prázdniny. Požičala mi veľa pekných kníh a nešetrila dobrými radami. Bola v našej obci oblúbená a nik ju nevolal inakšie, len „pani učitelka.“

Anna Olšovská.

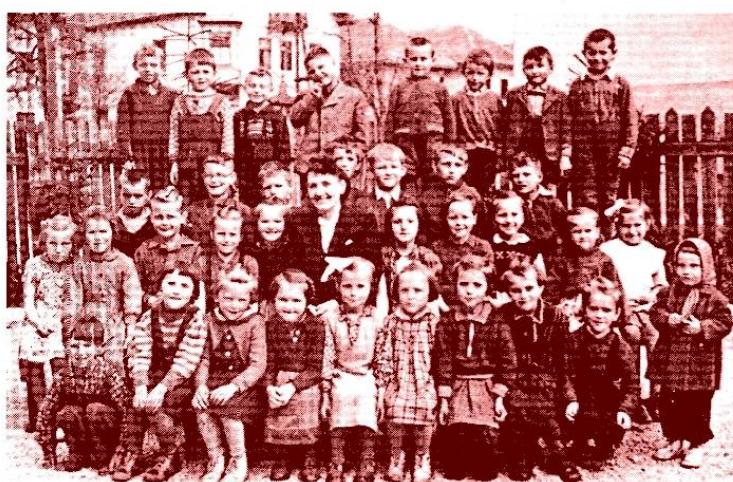
*****

Zrunko múdrosti:

Smutný je život, ktorým ako Padový vietor preniká odporná túžba po peniazoch.

HIPPOKRATES

*****

* Pred 48 rokmi

BLAHOŽELÁME

Dňa 31. augusta sa pani Antónia Hiková dožíva mimoriadne vzácnego životného jubilea – 100 rokov. Len málo ľudí na svete sa dožije takého krásneho veku.
 Len málo ľudí si svet váži tak, že ich nechá po sebe kráčať 100 a viac rokov.
 O to viac nás teší, že ste to práve vy.
 Zo srdca prajeme to čo ústa vravia:
 Nech vám Pán Boh dá lásky, šťastia, zdravia!

Všetko najlepšie prajeme jubilantom

pani Ľudmile Gregorovej	k 85. výročiu narodenia
pani Marte Machajovej	k 80. výročiu narodenia
pani Johane Matloňovej	k 80. výročiu narodenia
pani Edite Komorášovej	k 75. výročiu narodenia
pani Gabriele Ciglianovej	k 75. výročiu narodenia
pani Márii Popročovej	k 70. výročiu narodenia
pani Márii Osadskej	k 70. výročiu narodenia

O MESIACOCH

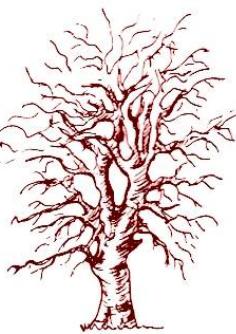
JÚL

*Kto na svete by mohol lepšie poznat' drevo ako Slovania?
Výrabalí z neho stovky predmetov. Dejiny života Slovanov sú
zároveň dejinami spracovania lesa.*

Buk lesný

Je jednou z najrozšírenejších drevín u nás. Oblubuje oceánsku a prechodnú klímu. Nerastie na územiach s kontinentálnou klimou. Najdeme ho v južnom Anglicku, Dánsku a južnom Švédsku, po Kaliningrad. Viac na východ nerastie. Smerom na juh – v Karpatách, na Apenninskom a Balkánskom poloostrove. Rastie od nadmorskej výšky 400 m do 1000 m. Nemá rád sucho, veľké mrazy a vysoké teploty. Dorastá do výšky 30 – 50 m a dožíva sa 200 – 500 rokov.

Každý rok obohatí opadanými listami pôdu o vápnik a dusík. Jeho bukvicami sa živí zver a bukové drevo má všeobecné využitie.

AUGUST

Vedci zistili, že najodolnejšou rastlinou na Zemi je lišajník. V laboratórnych podmienkach prežil teplotu +200°C a chlad -270°C. Neuškodilo mu ani 6 rokov vo vakuu.

Žije celé stáročia.

Ročne povyrastie len o niekoľko milimetrov.

Dub

V miernom pásme severnej pologule a v horských oblastiach trópov rastie asi 200 druhov duba. U nás sa udomácnili štyri druhy: dub letný, zimný, plstnatý a cerový.

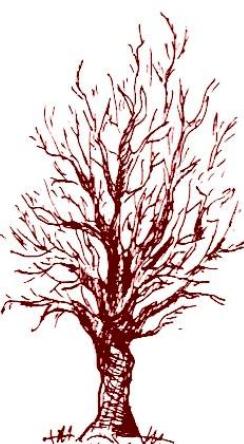
Dub letný – uprednostňuje nižšie, teplejšie polohy a je náročný na svetlo.

Dub zimný – rastie na vyšších pahorkatinách.

Na južnom Slovensku rastie dub plstnatý a tiež dub cerový.

Všetky druhy majú plody – žalude. Rastú od nadmorskej výšky 600 m, veľmi pomaly. Do výšky rastú duby 12 – 200 rokov, potom viac do šírky. V najvyššom veku: 500 – 1000 rokov majú výšku 30 – 40 m. Sú náročné na pôdu. Nedá sa im na výpenatých pôdach.

Drevo duba má širokú škálu využitia. Vo vode sčernie (triesloviny a železo) a ešte viac stvrde. Jeho trvanlivosť je skoro neobmedzená, preto sa používa pri vodných a podzemných stavbách.

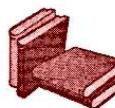

Podákovanie a privítanie

V poslednej dobe sme svedkami veľkých zmien všade vo svete. Ani našu obec neobišli zmeny, nie však takého rázu ako vidíme v televízii a čítame v tlači. V našej obci, čiže vo farnosti nastala výmena správca farnosti. Do 4. júla 2004 spravoval farnosť Vdp. Vilím Komár. Príšiel medzi nás 2. decembra 1982 a počas týchto dĺhych rokov sa vzorne staral nielen o zverené duše, ale aj o našu chrám sv. Juraja. Z úprimného srdca mu d'akujeme.

Zároveň vitame nového správcu farnosti Vdp.Mgr. Petra Bolibrucha. Narodil sa na Orave 18. novembra 1974. Ordinovaný bol 19.6.1999 v Dolnom Kubíne. Pôsobil ako kaplán v Spišských Vlachoch a v Kežmarku. Od 4. júla je u nás v Bobrovcu. Prajeme mu v neľahkej práci knáza veľkú trpežlivosť, výtrvalosť, vzájomného porozumenia a dobrého zdravia.

Prázdninová súťaž

Knižnica v obci pre svojich detských čitateľov pripravila cez prázdniny:

Sút'až o najlepšieho čitateľa.

Podmienky: Prečítať čo najviac kníh.

Tí najlepší budú odmenení zaujímavými cenami.

Knihovníčka: O. Brziaková.

Chceme byť užitoční

Členovia Jednoty dôchodcov v Bobrovcu cítia potrebú nielen žiť v obci, ale žiť aj pre obec. Urobiť niečo užitočné v rámci svojich sôl a možností.

V tomto roku sa ujali myšlienky urobiť súpis hrobov na cintoríne. Tak sa do zoznamu dostanú všetky hroby s menami ľudí, ktorí sú v nich pochovaní.

Cintorín rozdelili na pravú a ľavú stranu s radmi označenými rímskymi číslicami. Hroby sa odratúvajú v každom rade od chodníka, ktorý ide stredom. Zachytený je aktuálny stav k 1. júnu 2004. Získané informácie sa teraz písia na počítač do prehľadných zoznamov, ktoré spolu s disketou budú odovzdané starostovi obce.

Tí z členov, ktorí nemohli na túto akciu prísť, sa podujali na inú potrebnú činnosť. Okopat' a očistiť hroby kná佐ov a významných činovníkov obce pochovaných v prvom rade na pravej strane.

A. Olšovská,

Viete, že ...

...pred 380 rokmi (roku 1624) zomrel Martin Moncovicenus, pedagóg, národovec, básnik, kazateľ... Narodil sa v Bobrovcu.

...pred 115 rokmi sa v Bobrovcu narodil Jozef Kello, herec, spoluzakladateľ Slovenského národného divadla v Bratislave. Odohral okolo 6000 divadelných predstavení.

...pred 170 rokmi prišiel do našej obce knáz Peter Árvay, zakladateľ prvého Spolku striežlivosti na Slovensku, veľký podporovateľ školstva, chudobných a obce.

Všeobecne záväzné nariadenia

Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 15. 7. 2004 sa uznieslo, okrem iného, na Všeobecne záväznom nariadení o odpadoch a Všeobecne záväznom nariadení o miestnych poplatkoch. Už blížiaci sa začiatok zasadnutia predpovedal nízkú účasť občanov. Tí svoju tak dôležitú možnosť zasiahnúť do večí verejných a súčasne možnosť ich ovplyvniť, prenechali opäť starostovi a poslancom. Neviem, či to svedčí o plnej dôvere obecnému zastupiteľstvu alebo o nezáujme o dianie v obci. Možno ste si občania povedali, že poslanci sa už vopred dohodli na výške poplatkov a prípadná znenia navrhnutá na zasadnutí nebude možná. Ale možná bola. Poslanci zodpovedne pristúpili k prijatiu oboch Všeobecne záväzných nariadení a pochopili Vašu malú účasť ako Vaše zaneprázdenie v daný deň a súčasne ako súhlas, že ste schopní platiť akúkoľvek výšku v jednotlivých druhov poplatkov. Obidve Všeobecne záväzné nariadenia budú minimálne do 1. 8. 2004, odkedy nadobúdajú účinnosť, vyvesené na úradnej tabuľi na budove obecného úradu a neskôr k dispozícii k nahliadnutiu na obecnom úrade.

Oboznámiť Vás, občania, podrobne o Všeobecne záväzných nariadeniach na stránkach Ozveny nie je možné pre ich rozsah. Uvedené sú iba najdôležitejšie časti.

Všeobecne záväzné nariadenie o nakladaní s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi

Drobný stavebný odpad je odpad vzniknutý z bežných udržiavacích prác zabezpečovaných fyzickou osobou.

Objemné odadmi sú také komunálne odpady, ktorých rozmery alebo množstvo neumožňujú zber zbernými nádobami, bežne používanými.

Množstvový zber je taký zber komunálnych a drobných stavebných odpadov, pri ktorom pôvodca plati miestny poplatok vo výške, ktorá je priamo úmerná množstvu týchto odpadov. Obec ho zaviedla iba pre kategóriu pôvodcov – právnické osoby a podnikateľov.

Obec je okrem iných povinná:

- zabezpečiť alebo umožniť zber a prepravu komunálnych odpadov vznikajúcich na jej území a vyčleniť priestor, kde môžu občania odovzdávať

oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci separovaného zberu;
- zabezpečiť podľa potreby, najmenej dvakrát do roka, zber a prepravu objemných odpadov a drobných stavebných odpadov.

Separovanými zložkami komunálnych odpadov na území obce sú:

- a) sklo;
- b) plasty;
- c) kov;
- d) biologicky rozložiteľný odpad.

Odpady zo zelene (zo záhrad) t. j. biologicky rozložiteľný odpad, je povinný jej pôvodca zhodnotiť (kompostovať), využiť ako druhotnú surovinu, ako zdroj energie).

Dňom účinnosti tohto VZN je zakázané nakladať s biologicky rozložiteľným materiáлом (odpad zo záhrad) inak, ako je uvedené v predchádzajúcej vete (napr. sypat' do veľkoobjemových kontajnerov, na obecné pozemky, do vodných tokov, atď.).

Majitelia žúmp a septikov sú povinní zabezpečiť vývoz kalu výlučne prostredníctvom subjektov, ktorých eviduje obecný úrad v Bobrovci.

Za priestupok voči nakladaniu s odpadmi možno uložiť pokutu do 5 000 Sk a v prípade stavebných odpadov až do 20 000 Sk.

Všeobecne záväzné nariadenie o miestnych poplatkoch

Obec vo svojom územnom obvode zavádza tieto druhy miestnych poplatkov:

- a) poplatok za užívanie verejného priestranstva;
- b) poplatok za ubytovaciu kapacitu (ruší sa dňom 1. 1. 2005);
- c) poplatok za pobyt;
- d) poplatok za psa;
- e) poplatok zo vstupného (ruší sa dňom 1. 1. 2005);
- f) poplatok za zábavné hracie prístroje;
- g) poplatok za predajné automaty;
- h) poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Všetky vymenované druhy poplatkov sú zdrojom príjmovej časti rozpočtu obce.

Poplatok za užívanie verejného priestranstva - tento druh poplatku umožňuje obci ovplyvňovať životné prostredie jeho obyvateľov reguláciou činností na verejnom priestranstve (skládky, skrátením umiestnenia stavebných zariadení, ...)

Poplatok za umiestnenie skládky stavebného, výkopového a iného materiálu nevyhnutného na využívanie udržiavacích prác, pri ktorých sa nevyžaduje stavebné povolenie nie dlhšie ako 15 dní po sebe nasledujúcich, za každý aj neúplný m^2 je 1,- Sk.

Paušálny poplatok za umiestnenie skládky stavebného, výkopového a iného materiálu pri stavbách, zmenách stavieb na ktoré sa vyžaduje stavebné povolenie, je za každý aj neúplný mesiac:

a) do 20 m^2 užívanej plochy	200,- Sk
b) od 20 do 50 m^2 užívanej plochy	400,- Sk
c) nad 50 m^2 užívanej plochy	800,- Sk

Umiestnenie skládky tuhých palív sa:

- a) nespoplatňuje na dobu kratšiu ako tri dni;
- b) 10,- Sk za dobu dlhšiu ako tri dni každý aj neúplný m^2 a každý aj neúplný deň.

Sadzba poplatku za dočasné sústreďovanie odpadu (starých nepotrebných vecí, materiálu z búracích prác, odpadu z udržiavacích prác, stavebných úprav a zabezpečovacích prác uložených stavebným úradom), je:

- 1. Odpad vol'ne uložený:**
    - a) 10,- Sk za každý aj neúplný m^2 užívanej verejného priestranstva a každý aj neúplný deň, ak doba osobitného užívania je kratšia ako 5 dní po sebe nasledujúcich;
    - b) 100,- Sk za každý ďalší aj neúplný deň a za každý aj neúplný m^2 užívaneho verejného priestranstva;
  - 2. Odpad uložený vo veľkoobjemovom kontajnery:**
    - a) 5,- Sk za kontajner a každý aj neúplný deň, ak doba osobitného užívania je kratšia ako 10 dní po sebe nasledujúcich;
    - b) 50,- Sk za kontajner, za každý ďalší aj neúplný deň.
- Poplatok za trvalé parkovanie vozidla, za súvislé státie vozidlom na tom istom mieste za každý aj neúplný deň:**
- a) paušálny denný poplatok pre osobný automobil s celk. hmot. do 3,5 t 10,- Sk
  - b) paušálny denný poplatok pre nákl. automobil s celk. hmot. do 12 t a traktor 30,- Sk
  - c) paušálny denný poplatok pre vrak motorového vozidla
  - d) osobný automobil s celk. hmot. do 3,5 t 50,- Sk

- db) nákl. automobil s celk. hmot. do 12 t a traktor 100.- Sk
 - nákl. automobil s celk. hmot. nad 12 t 1. bez pripojného vozidla 130.- Sk
 2. s pripojným vozidlom 200.- Sk

Poplatok za ubytovaciu kapacitu (s účinnosťou od 1. 1. 2005 sa vypúšťa)

Poplatok za pobyt

Poplatok za pobyt sa stanovuje podľa kategórií (druhu ubytovacích zariadení) a tried (podľa vybavenia, úrovne a rozsahu poskytovaných služieb) vo výške:

- a) 10.- Sk za osobu a prenocovanie - hotel *** a viac;
- b) 8.- Sk za osobu a prenocovanie - hotel ** ;
- c) 7.- Sk za osobu a prenocovanie - hotel *;
- d) 6.- Sk za osobu a prenocovanie - penzión;
- e) 5.- Sk za osobu a prenocovanie - ubytovanie v súkromí;
- f) 4.- Sk za osobu a prenocovanie - turistická ubytovňa;
- chatová oblast';
- kemping.

Splatnosť

Poplatok sa odvádzza do rozpočtu obce bez vyrubenia štvrtročne a to do 15. dňa prvého mesiaca, ktorý nasleduje po poslednom dni štvrtroka (t. j. 15. 1., 15. 4., 15. 7., 15. 10. b. r.)

Oslobodenie

- a) nevidomá osoba, bezvládna osoba a držiteľ preukazu ZTP/S (zdravotne ťažko postihnutý so sprievodcom) a ich sprievodcovia a osoba poberajúca invalidný dôchodok;
- b) chorá osoba, ktorej sa poskytuje kúpeľná starostlivosť v rámci pracovnej neschopnosti t.j. na predvolanie na účet štátnej zdravotníckej správy alebo na poukaz označený v indikačnom zozname chorob „X“;
- c) osoba, ktorej sa poskytuje rekondičný pobyt podľa osobitných predpisov;
- d) vlastník objektu na individuálnu rekreáciu nachádzajúceho sa v obci, jeho manželka (manžel), príbuzný v priamom rade, súrodenc a manžel (manželka) týchto osôb a ich deti;
- e) osoba do 18 rokov veku, osoba poberajúca starobný dôchodok, dôchodok manželky alebo dôchodok za výsluhu rokov, osoba, na ktorú patria prídatky na deti, vojak v základnej službe a osoba, ktorá vykonáva civilnú službu;

- f) príbuzný v priamom rade a súrodenc ubytovateľa alebo jeho manželky (manžela) a manželia týchto osôb a ich deti.

Poznámka

Ubytovateľ je povinný viesť prehľadnú evidenciu osôb prechodne ubytovaných.

Poplatok za psa

Ročný poplatok platí fyzická alebo právnická osoba, ktorá je vlastníkom psa staršieho ako 6 mesiacov a to vo výške:

- a) do 31. 12. 2004 100.- Sk
- b) od 1. 1. 2005 200.- Sk

Zmocnenie

Sadza poplatku za druhého ako aj ďalšieho psa sa zvyšuje dňom 1. 1. 2005 o 30 %.

Poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

1. **Poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady sa platí za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ktoré vznikajú na území obce.**

2. **Poplatok platí poplatník, ktorý je:**

- a) fyzická osoba, ktorá má v obci trvalý pobyt alebo prechodný pobyt alebo ktorá je na území obce oprávnená užívať nehnuteľnosť;
- b) právnická osoba, ktorá je oprávnená užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce na iný účel ako na podnikanie;
- c) podnikateľ, ktorý je oprávnený užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce na účel podnikania.

3. Sadza poplatku v období od 1. 8. 2004 do 31. 12. 2004 je

- a) 0,55.- Sk za osobu a kalendárny deň pre fyzické osoby;
- b) 1,50.- Sk za osobu a kalendárny deň pre právnické osoby (ne-podnikateľská sféra);
- c) 1,50.- Sk za osobu a kalendárny deň pre podnikateľov (podnikateľská sféra);
- d) 1,50.- Sk za lôžko a kalendárny deň pre podnikateľov poskytujúcich ubytovanie;
- e) 2,20.- Sk za osobu a kalendárny deň pre podnikateľov poskytujúcich reštauračné, kaviarenské a iné pohostinské služby;
- f) 5,- Sk za kg komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov, alebo 1,60.- Sk za liter alebo dm³ pre právnické osoby a podnikateľov, ktoré požiadali o množstvový zber.

Oblasovacia povinnosť

1. **Poplatková povinnosť vzniká:**
- a) prihlásením fyzickej osoby na trvalý alebo prechodný pobyt;
  - b) nadobudnutím nehnuteľnosti do vlastníctva alebo užatvorením nájomnej zmluvy;
  - c) začiatom užívať nehnuteľnosť na podnikateľskú činnosť.

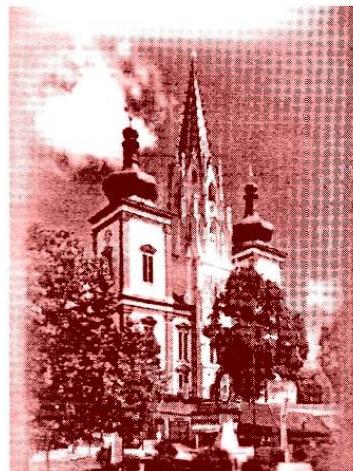
2. **Vznik a zánik poplatkovej povinosti je poplatník povinný ohlásiť do 30 dní odo dňa, keď nastala skutočnosť, ktorá má vplyv na poplatkovú povinnosť.**

Ladislav Sedlák

Pút národnov

V máji 21. – 23. sa v rakúskom pútnom meste Mariazell konala Pút národnov pod heslom: Urobte, čo vám povie. Medzi pútnikmi z ôsmich štátov strednej Európy boli aj pútnici z Bobrovca. Autobus pútnikov z Liptova privítali a postarali sa o nich v Grossrussbachu. Odtiaľ ich cesta smerovala do Marizellu, kde sa zhromažďovali pod slovenskou zástavou. Naprieč ťažším podmienkam zvýťažil pocit spolupatričnosti v spojenej Európe. Toto podujatie bolo vyvrcholením Stredoeurópskych katolíckych dní.

A. O.

BUDÚCNOSŤ JE V NÁS

Rok 2015. Obec Bobrovec práve v tomto roku prekročila počet stálych obyvateľov cez 3-tisíc. Nadálej sa pokračuje vo výstavbe v častiach katastra, ktoré pre mnohých boli ešte v roku 2004 nezaujímavé. Dokončuje sa výstavba v takých častiach, v ktorých sa s výstavbou plánovalo pred rokom 1989, ale pre mnohé okolnosti nebola realizovaná. Rozsiahlu výstavbou a prestavbou ubytovacích kapacít a kvalitou poskytovaných služieb obec posilňuje svoje postavenie v rámci turistického ruchu, ako dôležitého turistického strediska Liptova. Počet turistov v letnej sezóne dosahuje v niektorých turnusoch do 2-tisíc. Vstupnou bránou do obce nie sú len informácie na internete, ale aj kvalitné informačné centrum v centre obce. Možnosti ubytovania sú široké. Počnúc hotelom, penziónmi, útlhým salašom, ubytovňami, campingom, až po rodinné ubytovanie na súkromi. Množstvo poskytovaných služieb vytvára spokojnosť na tvárach turistov. Čakajú ich turistické chodníky, cykloturistika, jazda na koni, tenis, telocvičňa s posilňovňou, minizoo so zvieratami žijúcimi na Slovensku a v zime všetky zimné športy. Pripravený je projekt na splavovanie časti Jalovčianky. Je to výpočet časti aktivít, ktoré sú pre turistov prichystané.

Sme však v roku 2004 a realita je celkom iná. Už vstupom do našej obce objavuje turista jej „históriu“. Na ceste zimný posyp - rok 1999 a starší, rastlinstvo v niektorých viac podmočených častiach Pastovníka - rok 2003 a staršie. Také minizoo obec zatial neponúka. Ale nie sme od neho až tak daleko. Miestni chovatelia oviec, kôz a hovädzieho dobytka predsa len niečo zo zvieracej riše ponúkajú i s príslubom, že počet takýchto miest (viď foto) ešte rozšíria. Turistom odkazujú: „Turisti, aj keď nemáme informačné centrum, tieto miesta ľahko nájdete. Stačí ísť prírodou, zhľboka dýchať a nájdete miesta na ktoré nezabudnete“. Len škoda, že na budúci rok zabudnú kde sa Bobrovec nachádza. A čo také splavovanie Jalovčianky? Aj tu turisti musia počkať. Môžu si to však vynahradíť pohľadom ako sa splavuje komunálny odpad a ďalšie odpady v našich

miestnych potôčikoch, prípadne splavovanie kuka nádob.

Skúsmes spraviť čiaru za takýmito ale aj podobnými činnosťami, ktoré nám oddáľujú rok 2015 a snažme sa čo najviac z neho dosiahnuť už teraz.

„Nemý svedok pri vodnom kanáli nad mlynom“.

„Pohodená kuka nádoba v potoku pod dedinou“

„Odhodená uhynutá ovca na Hánovej ulici“

„Odhodená uhynutá koza na Hánovej ulici“

Zakladáme kompost

Kompost je vynikajúce organické hnojivo, ktorým obohacujeme pôdu o humus a živiny, ktoré sú odčerpali z pôdy pri pestovaní kultúrnych rastlín. Nahrádzame ním nedostatok maštálneho hnoja a rašelinu.

Na založenie kompostu je najvhodnejšie jesenné a zimné obdobie. Dôležité je vybrať správne miesto. Pretože rozkladným procesom a činnosti mikroorganizmov prospieva vlhkejšie prostredie, kompost zakladáme na zatielenom mieste. Vhodné sú kúty záhrady, kde neprekáža a dá sa zakryť ozdobnými krami.

Na prípravu kompostu potrebujeme dostatočnú množstvo organického hnoja, ktoré baktérie premenia na kompost. Baktérie pre svoju činnosť potrebujú dostatočný vzduch a mierne teplo. Po založení kompostu vo vnútri rýchlo stúpa teplota, nemala by však presiahnuť 65°C. Ideálna teplota kompostu je 35°C – 40°C, pri ktorej sa vytvára najviac humusu.

Organické hnojivo na záhrade nájdeme vždy dostatočné množstvo. Môžeme použiť zemiakovú vŕnat, burinu bez semien, zdravé zvyšky zeleniny, zdravé listie a posekané tenké konáre. Tiež odpadky živočíšneho pôvodu, ale aj minerálne látky, bez ktorých sa činnosť baktérií nezaobíde. Jedná sa o ornicu, bahno, kaly, popol z dreva a pod.

Ak chceme zvýšiť činnosť baktérií, môžeme kompost načkovať maštálnym hnojom, fekáliami, alebo močovkou.

Pri zakladaní kompostu postupujeme tak, že vrstvu asi 0,20 m organického hnoja, najlepšie posekané konáre, prikryjeme 0,10 m vrstvou ornice, obohatenej o priemyselné hnojivo, alebo zvyšky vápna. Pridávaním mletého vápence usmerňujeme rozkladné procesy a obmedzujeme vývin choroboplodných zárodkov. Na 1 meter kubický kompostu dávame asi 10 kg mletého vápence. Vrstvenie niekol'kokrát opakujeme tak, aby v konečnej fáze bola na povrchu ornica. Dôležité je dvakrát do roka kompost prehodiť. Podľa charakteru základnej hmoty je kompost za rok, alebo dva, pripravený na použitie. Prehadzovaním urýchľujeme jeho zretie. Aby sme ho mohli dobre ošetrovať, šírka kompostu by nemala presiahnuť 1,0 m a výška tiež 1,0 m. Dĺžka je neobmedzená.

Dôležité!

Do kompostu nepatria buriny, ktoré už vytvorili semená, pýr, choré rastliny. Napríklad hlúboviny s koreňmi napadnutými nádorovitosťou, rajčiaky napadnuté plesňou zemiakovou.

A. Komár

ŠKOLNÍKOVA DIERA

Pavel Ballo

Prudké jarné slnko, opreté do vyblednutej vápencovej steny, už od včasného rána rýchlo prebúdza v nej život. Čochvíľa sa tu človek bude cítiť ako v horúcej peci.

Pestrá teplomilná vápencová kvetena spolu s vtáctvom utvrdzuje, že toto čarovné miesto nad Jaloveckou dolinou v Západných Tatrách bolo právom vyhlásené za Národnú prírodnú rezerváciu Mnich (1460 m n. m.). Okrem epigrafu v Sokolskej stene ukrýva ďalší tajomný príbeh z čias Rakúska-Uhorska.

Len náhoda uľahčí nájsť chodníček zarezaný do boku skalnej steny. Po pár krokoch sa zrazu ocitnete v skalnej dutine veľkosti izby.

Z vtácej perspektívy vyzerá jaskyňa vo vrchnej časti Sokolskej steny ako lastovičie hniezdo prilepené pod starou strechou, kde vetrami poskrúcané smrečky sú ako šindle. Keď sa tu uchýli človek za zlého počasia, o malú chvíľu sa cíti príjemne, chránený ako v ozajstnej starej izbe. Stačí sa zapozerať do starého ohniska a pride aj pocit tepla.

Lavá strana jaskyne je očiernená sadzami. Dym sa vonku vyplazil po strope až na hornú hranu po skalnej stene, kde sa ho zmocnil vietor. Dymový kúdol ešte rozfúkal po hrane skalnej steny a ďalej sa roztrácal v smriečkoch na skalnej hrane. Človek, ktorý sa tam ukrýval takto vytvoril pre mocipánov vtedajšieho Rakúska-Uhorska malú záhadu.

Patrole žandárov nedalo spávať, že sa im priamo pod nosom ukrýval istý človek menom Školník, ktorý sa ktovie čím previnil. Ľudia ho z času na čas videli. Tu a tam sa mihol ako tieň v Nižnom Červenci a zakaždým zmizol niekde v tajomnom briale Sokola. Tam sa ho nik neodvážil prenasledovať.

Už nevieme aký dlhý čas Školníka schovávala jaskyňa v skalnej stene, ale podľa čiernych sadzí tiahajúcich sa von z jaskyne, tento rafinovaný úkryt využíval dosť dlho. Okolité bralá a tmavá hora boli jeho útočiskom. Ešte si aj odskočil dole na Vápenicu – lúku pred Jaloveckou dolinou, aby si prilepšil k strave a uchmatol zo salaša nejakú tú ovečku. Tak nervozita žandárov ešte stúpla.

Až jedno včasné slnečné ráno, plné trblietavej rosy, patrola žandárov prechádzajúc cez lúku ponad jaskyňu, pri pátracej akcii zbadala, že z pošlipanej trávy je preč ranná rosa. Boli to ľudské stopy prezrádzajúce vysmádnutého Školníka, ktorý si v to ráno odskočil nabrat' vody do Lopušia – potôčika vytiekajúceho spod Babiek. Stopy opadnutej rosy zaviedli žandárov priamo bočným chodničkom do skalnej steny, odkiaľ Školník nemal úniku. Čo povystrájal Školník, alebo aké neprávosti na ňom boli spáchané, to asi ostane tajomstvom opustenej skalnej izby.

Školníkova diera, ako miestni obyvatelia po udalosti toto refúgium nazvali, je otočená priamo na východ slnka. Pohľad z nej je pohľadom z vysokého balkóna bez zábradlia, pod ktorým je hlboká prázdnota. V prekrásnom ráňajšom svite leží pod vami ako na dlani stredný a horný Liptov. Z juhu je ohraničený hradbou Nízkych a zo severu Západných Tatier. V diaľke východným smerom v Nízkych Tatrách na vrchole Neznámej sa leskne ako slza hladina hornej nádrže Čierneho Váhu. Ešte ďalej na horizonte vyčnieva vrchol Kráľovej hole, na ktorom dobré oko zbadá v rannom opare čnieť do oblohy tenučkú ihlu. Je to vysielacie zariadenie, symbolizujúce súčasnosť.

LITERATÚRA

Holubek P. – Ballo P. 1998. *Nové jaskyne v Západných Tatrách v katastri obce Bobrovec*.

